

Hof van Cassatie van België

Arrest

BALOISE BELGIUM nv, met zetel te 2600 Antwerpen (Berchem), Posthofbrug 16,

eiseres,

vertegenwoordigd door mr. Willy van Eeckhoutte, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 9051 Gent, Drie Koningenstraat 3, waar de eiseres woonplaats kiest,

tegen

VLAAMS AGENTSCHAP VOOR PERSONEN MET EEN HANDICAP, met zetel te 1210 Sint-Joost-ten-Node, Sterrenkundelaan 30,

verweerder,

vertegenwoordigd door mr. Johan Verbist, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 2000 Antwerpen, Amerikalei 187/302, waar de verweerder woonplaats kiest.

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest van het arbeidshof Gent, afdeling Brugge, van 9 oktober 2014.

Advocaat-generaal Henri Vanderlinden heeft op 12 september 2017 een schriftelijke conclusie neergelegd.

Sectievoorzitter Alain Smetryns heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Henri Vanderlinden heeft geconcludeerd.

II. CASSATIEMIDDEL

De eiseres voert in haar verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, een middel aan.

III. BESLISSING VAN HET HOF

Beoordeling

1. Krachtens artikel 28 Arbeidsongevallenwet heeft de getroffene recht op de geneeskundige, heilkundige, farmaceutische en verplegingszorgen en, onder de voorwaarden bepaald door de Koning, op de prothesen en orthopedische toestellen die ingevolge het ongeval nodig zijn.

Krachtens artikel 35, eerste lid, van het Koninklijk Besluit van 21 december 1971 houdende uitvoering van sommige bepalingen van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 worden als prothese of orthopedisch toestel aangezien:

1° de eigenlijke prothese of het eigenlijk orthopedisch toestel;

2° alle functionele bijhorigheden;

3° het reservetoestel, naargelang de aard van de letsels;

4° de volgende aanpassingswerken aan de woning:

- de traplift;
- de monolift.

Krachtens het tweede lid van dit artikel heeft het slachtoffer recht op prothesen of orthopedische toestellen waarvan de noodzakelijkheid erkend wordt op het ogenblik van de bekrachtiging van de overeenkomst tussen de partijen of van de beslissing bedoeld in artikel 24 van de wet of op elk ander ogenblik.

2. Voor de toepassing van de voormelde bepalingen hebben prothesen en orthopedische toestellen de betekenis van kunst- en hulpmiddelen die een valide persoon niet behoeft en die als gevolg van het arbeidsongeval nodig zijn om aangetaste of verzwakte lichaamsdelen te steunen of te vervangen dan wel het gebruik of de functies ervan te bevorderen.

Aanpassingswerken aan de woning kunnen in bepaalde omstandigheden een hulpmiddel zijn dat nodig is om het gebruik of de functies van de aangetaste of verzwakte lichaamsdelen van het slachtoffer van een arbeidsongeval te bevorderen.

3. Uit de wetsgeschiedenis blijkt niet dat de wetgever aan de Koning de macht heeft verleend het recht van het slachtoffer op noodzakelijke prothesen of orthopedische toestellen in te perken, doch hem wel heeft opgedragen de toekenningsvoorwaarden ervan te preciseren.

Artikel 35, eerste lid, 4°, van het Koninklijk Besluit van 21 december 1971 kan dan ook niet worden aangezien als een limitatieve lijst van de aanpassingswerken aan een woning die als een prothese of een orthopedisch toestel kunnen worden aangezien.

Het middel dat geheel van een andere rechtsopvatting uitgaat en op die grond aanvoert dat een automatische garagepoortopener niet als een prothese of orthopedisch toestel kan worden aangezien, faalt naar recht.

Dictum

Het Hof,

Verwerpt het cassatieberoep.

Veroordeelt de eiseres tot de kosten.

Bepaalt de kosten voor de eiseres op 123,30 euro.

Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, derde kamer, samengesteld uit sectievoorzitter Christian Storck, als voorzitter, sectievoorzitter Alain Smetryns, en de raadsheren Koen Mestdagh, Mireille Delange en Antoine Lievens, en in openbare rechtszitting van 9 oktober 2017 uitgesproken door sectievoorzitter Christian Storck, in aanwezigheid van advocaat-generaal Henri Vanderlinden, met bijstand van griffier Vanessa Van de Sijpe.

V. Van de Sijpe

A. Lievens

M. Delange

K. Mestdagh

A. Smetryns

Chr. Storck

14/W/24382/10

VOORZIENING IN CASSATIE

Aan het Hof van Cassatie van België

5

geeft te kennen:

10 de naamloze vennootschap BALOISE BELGIUM, met zetel te 2600
ANTWERPEN, aan de Posthofbrug, 16 en met ondernemingsnummer
0400.048.883,
eiseres tot cassatie,

vertegenwoordigd door de ondergetekende, Willy van Eeckhoutte, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 9051 Gent, aan de Drie Koningenstraat 3, waar keuze van woonplaats wordt gedaan,

15

wat volgt.

20 De eiseres, voornoemd, verklaart hierbij zich in cassatie te voorzien tegen het hieronder nader omschreven arrest en cassatieberoep aan te tekenen tegen de hieronder nader aangewezen partij.

I. BESTREDEN UITSPRAAK EN PARTIJ WAARTEGEN CASSATIEBEROEP WORDT AANGETEKEND

25

Dit cassatieberoep is gericht tegen het arrest dat op 9 oktober 2014 door de eerste kamer van het arbeidshof te Gent op tegenspraak werd gewezen in de zaak, ingeschreven op de algemene rol onder het nummer 2013/AR/254, van de eiseres, als geïntimeerde op hoofdberoep, tegen:

30

het VLAAMS AGENTSCHAP VOOR PERSONEN MET EEN HANDICAP, met zetel te_ 1210
toen appellante op hoofdberoep, thans verweerder in cassatie,

en tegen die verwerende partij.

35

Deze voorziening in cassatie is gesteund op de volgende middelen en conclusie.

II. FEITEN EN RETROACTA VAN DE PROCEDURE

40

Op 10 augustus 2009 werd mevrouw Dorine Dezitter het slachtoffer van een arbeidsongeval, waarbij zij een trauma opliep aan haar rechterhand. Zij was op dat ogenblik in dienst van de nv Lano, waarvan de eiseres de arbeidsongevallenverzekeraar is.

45

De verweerder verleende aan Dorine Dezitter een tussenkomst in de kosten van een automatische garagepoortopener ten bedrage van 795,20 euro.

50

Bij *dagvaarding* van 20 februari 2012 vorderde de verweerder, gesubrogeerd in de rechten van Dorine Dezitter, de veroordeling van de eiseres tot betaling van dat bedrag, meer de wettelijke interest vanaf 29 november 2011.

55

Bij *vonnis* van 16 oktober 2013 verklaarde de arbeidsrechtbank te Kortrijk de vordering ontvankelijk maar ongegrond. Volgens de arbeidsrechtbank worden alleen de volgende aanpassingen aan de woning van de getroffene van een arbeidsongeval als prothese aangezien: de traplift en de monolift.

Tegen dat vonnis tekende de verweerder *hoger beroep* aan.

60

Bij *arrest* van 9 oktober 2014 verklaart het arbeidshof te Gent het hoger beroep ontvankelijk en gegrond en veroordeelt het uw cliënte tot betaling van 795,20 euro, meer de wettelijke interest vanaf 29 november 2011.

Tegen dat arrest voert eiseres het volgende middel tot cassatie aan.

65

70

III. MIDDELEN75 **Enig middel**

MIDDEL

Geschonden wettelijke bepalingen

80

- de artikelen 105, 108 en 159 van de Grondwet
- artikel 28 van de wet van 10 april 1971 betreffende de arbeidsongevallen
- artikel 35, inzonderheid, eerste lid, 4°, van het koninklijk besluit van 21 december 1971 houdende uitvoering van sommige bepalingen van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971,
- voor zoveel als nodig artikel 14, vierde lid, van het Decreet van het Vlaams Parlement van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap.

85

90

Aangevochten beslissing

95 In de bestreden beslissing verklaart het arbeidshof het hoger beroep en de vordering van de verweerder tegen de eiseres gegrond. Het arbeidshof veroordeelt de eiseres tot terugbetaling van de kosten van een automatische garagepoortopener die de verweerder ten behoeve van Dorine Dezitter ten laste heeft genomen. Het neemt die beslissing op grond van alle vaststellingen en motieven waarop zij steunt en die hier beschouwd worden integraal te zijn hernomen en in het bijzonder de volgende:

100

"Artikel 28 van de Arbeidsongevallenwet bepaalt het volgende:

105 'De getroffene heeft recht op de geneeskundige, heelkundige, farmaceutische en verplegingszorgen en, onder de voorwaarden bepaald door de Koning, op de prothesen en orthopedische toestellen die ingevolge het ongeval nodig zijn.'

110 *Wat verstaan moet worden onder de term 'prothesen' wordt door de wetgever niet nader gedefinieerd. De rechtspraak heeft dit begrip een verdere invulling moeten geven. Prothesen en orthopedische toestellen zijn derhalve alle 'kunst- en hulpmiddelen die een valide persoon niet behoeft en die als gevolg van het arbeidsongeval nodig zijn om aangetaste of verzwakte lichaamsdelen te steunen of te vervangen dan wel het gebruik of de functies ervan te bevorderen'.*

115 *Deze definitie, zoals gegeven door [uw Hof] in een arrest van 15 oktober 1995 [lees: 15 oktober 1990] beperkt het begrip niet tot middelen die lichaamsdelen vervangen of steunen, maar ook middelen die het gebruik of de functies van die lichaamsdelen bevorderen komen in aanmerking.*

120 *Bijgevolg kan ook een automatische garagepoortopener als een prothese worden beschouwd, voor zover natuurlijk deze ingevolge het arbeidsongeval nodig is.*

125 *Krachtens artikel 35 van het Koninklijk Besluit van 21 december 1971 houdende uitvoering van sommige bepalingen van de Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, zoals gewijzigd door het Koninklijk Besluit van 5 juni 2007 houdende diverse bepalingen inzake arbeidsongevallen, worden als prothese en orthopedisch toestel aangezien:*

'1° de eigenlijke prothese of het eigenlijk orthopedisch toestel;

2° alle functionele bijhorigheden;

3° het reservetoestel, naargelang de aard van de letsels;

130 *4° de volgende aanpassingen van de woning:*

- de traplift;

- de monolift.'

135 *Voor de toepassing van voormelde bepalingen hebben prothesen en orthopedische toestellen dezelfde betekenis als hierboven weergegeven (zie ook Cass. 22 juni 2009, S.08.0139.N/9, www.cass.be), zodat ook een automatische garagepoortopener als een prothese zou kunnen beschouwd worden om de zelfredzaamheid van Dorine Dezitter te bevorderen nodig als gevolg van het ongeval.*

140

145 *Er wordt naar bovenstaand arrest van [uw Hof] d.d. 22 juni 2009 dan enkel verwezen, in tegenstelling met de redenering van [de eiseres], in de mate dat aanvaard wordt dat een aanpassing aan de woning in bepaalde omstandigheden een prothese kan zijn. Niet onbelangrijk is ook dat deze rechtspraak onrechtstreeks bevestigd werd door de wetgever bij de bespreking van de aanpassing aan artikel 29bis WAM bij Wet van 19 januari 2001 [...].*

150 *De discussie in huidige zaak betreft de vraag of artikel 35, eerste lid, 4°, van het Koninklijk Besluit van 21 december 1979 limitatief dient opgevat te worden in die zin dat wat de aanpassingen aan de woning betreft van een slachtoffer van een arbeidsongeval enkel een traplift en een monolift in aanmerking komen voor vergoeding door de arbeidsongevallenverzekeraar. [De eiseres] is van oordeel dat dit het geval is en verwijst ter ondersteuning van haar stelling naar twee arresten van het arbeidshof te Antwerpen.*

160 *Het hof volgt de redenering van [de eiseres] en van de eerste rechters niet dat de opgegeven lijst als limitatief dient beschouwd te worden. In artikel 35, eerste lid, 4° van het betreffende Koninklijk Besluit wordt louter gesteld dat de traplift en monolift te beschouwen zijn als een prothese of orthopedisch toestel. Er staat daarentegen niet vermeld dat 'enkel' de traplift en de monolift onder de noemer aanpassingen van de woning dienen aanzien te worden als een prothese of orthopedisch toestel.*

165 *Het mandaat aan de Koning, verleend ingevolge artikel 28 van de Arbeidsongevallenwet, laat niet toe te besluiten dat de Koning toegelaten werd een limitatieve lijst op te stellen van de aanpassingen aan de woning. [...].*

170 *Ten overvloede stelt het hof dat bij Koninklijk Besluit inderdaad voorwaarden aan een recht kunnen worden gekoppeld, maar de Koning overschrijdt zijn bevoegdheid zo hij het recht zelf gaat inperken door het opstellen van een limitatieve lijst. In de mate waarin het recht op prothesen ingeperkt wordt, mist het Koninklijk Besluit wettelijke basis en kan het niet toegepast worden (artikel 159 Grondwet) [...].*

175 *Een beslissing van het beheerscomité van het Fonds voor Arbeidsongevallen en de stelling van bepaalde rechtsgeleerden dat er rekening dient gehouden te worden met het forfaitair karakter van de arbeidsongevallenwetgeving en het financiële evenwicht van het stelsel en die daaruit besluiten dat artikel 35, eerste lid, 4° van het Koninklijk Besluit van 21 december*

1971 als limitatief dient beschouwd te worden, doen van het hierboven gestelde niets af.

180 De vraag wie de noodzakelijke kosten zal betalen - slachtoffer of arbeidsongevallenverzekeraar dan wel het Agentschap voor Personen met een Handicap (dat enkel residuair kan optreden) - dient via parlementaire weg beantwoord te worden. De wet en de daarin opgenomen rechten kunnen niet bij Koninklijk Besluit gewijzigd worden.

185 [...]

De automatische garagepoortopener is een hulpmiddel dat als gevolg van het ongeval nodig is om het aangetaste of verzwakte lichaamsdeel van Dorrine Dezitter, met name de rechter hand en pols, te ondersteunen dan wel het gebruik of de functies ervan te bevorderen. Bijgevolg dient [de verweerder] deze kost ten laste te nemen.”

190

(p. 7 t.e.m. 9, van het arrest)

195 Grieven

1. Artikel 105 van de Grondwet bepaalt dat de Koning geen andere macht heeft dan die welke de Grondwet en de bijzondere wetten, krachtens de Grondwet zelf uitgevaardigd, hem uitdrukkelijk toekennen.

200

Naast die volstreekte verordenende bevoegdheid die hem uitdrukkelijk moet zijn toegekend, beschikt de Koning over een uitvoerende verordenende bevoegdheid op grond van artikel 108 van de Grondwet, luidens hetwelk de Koning de verordeningen maakt en de besluiten neemt die voor de uitvoering van de wetten nodig zijn, zonder ooit de wetten zelf te mogen schorsen of vrijstelling van hun uitvoering te mogen verlenen.

205

Krachtens de macht die hem door laatstgenoemd artikel van de Grondwet wordt verleend, kan de Koning de uitvoering van de wetten verzekeren, op voorwaarde dat Hij de draagwijdte van de wetten niet uitbreidt of beperkt en ze aanvult noch wijzigt.

210

De uitvoerende macht heeft daarbij de bevoegdheid uit het beginsel van de wet en haar algemene opzet de gevolgen af te leiden die er natuurlijkerwijze uit voortvloeien volgens de geest van de wet en de oogmerken die zij nastreeft.

215

220 1. Krachtens artikel 159 van de Grondwet past de rechter de besluiten en de verordeningen enkel toe wanneer ze in overeenstemming zijn met de wetten. In geval van strijdigheid is de rechter verplicht de besluiten en de verordeningen buiten beschouwing te laten.

225 2. Krachtens artikel 28 van de Wet van 10 april 1971 betreffende de arbeidsongevallen, hieronder afgekort als Arbeidsongevallenwet, heeft de getroffene van een arbeidsongeval recht op de geneeskundige, heilkundige, farmaceutische en verplegingszorgen en, onder de voorwaarden bepaald door de Koning, op de prothesen en orthopedische toestellen die als gevolg van het ongeval nodig zijn.

230 Overeenkomstig artikel 35, eerste lid, van het koninklijk besluit van 21 december 1971 houdende uitvoering van sommige bepalingen van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, hieronder afgekort als Uitvoeringsbesluit Arbeidsongevallenwet, in de versie van toepassing vóór de wijziging ervan door het koninklijk besluit van 5 juni 2007 houdende diverse bepalingen inzake arbeidsongevallen, worden als prothese of orthopedisch toestel aangezien:

- 235 1° de eigenlijke prothese of het eigenlijke orthopedische toestel;
2° alle functionele bijhorigheden;
3° het reservetoestel, naar gelang van de aard van de letsels.

240 Artikel 35, eerste lid, 4°, van het Uitvoeringsbesluit Arbeidsongevallenwet, ingevoegd bij artikel 3, 1°, van het voornoemde koninklijk besluit van 5 juni 2007, bepaalt dat worden aangezien als prothese of orthopedisch toestel, de volgende aanpassingen aan de woning:

- de traplift
- de monolift.

245 In arresten van 15 oktober 1990 en 22 juni 2009 oordeelde uw Hof dat prothesen en orthopedische toestellen voor de toepassing van de voormelde bepalingen de betekenis hebben van kunst- en hulpmiddelen die een valide persoon niet behoeft en die als gevolg van het arbeidsongeval nodig zijn om aangetaste of verzwakte lichaamsdelen te steunen of te vervangen, dan wel het gebruik of de
250 functies ervan te bevorderen. Die rechtspraak werd onrechtstreeks bevestigd door de wetgever bij de bespreking van het ontwerp van wat later de wet werd van 19 januari 2001 tot wijziging van diverse bepalingen betreffende de regeling inzake automatische vergoedingen van de schade geleden door zwakke wegge-

255 bruikers en passagiers van motorrijtuigen, die artikel 29bis wijzigde van de wet
van 21 december 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering
inzake motorrijtuigen (*Parl. St. Kamer 1999-2000, nr. 210/005,5*)

260 Onder de voorwaarden die door de Koning worden bepaald, heeft het slachtoffer
van een arbeidsongeval dus recht op kunst- en hulpmiddelen die het gebruik of
de functies van aangetaste of verzwakte lichaamsdelen bevorderen.

265 Door in artikel 35, eerste lid, 4°, van het Uitvoeringsbesluit Arbeidsongevallenwet
te bepalen dat van de aanpassingen aan de woning van de getroffene, de traplift
en de monolift worden aangezien als prothese of orthopedisch toestel, heeft de
Koning, zonder buiten de bevoegdheid te treden die de artikelen 105 en 108 van
de Grondwet hem toekennen en zonder de draagwijdte van artikel 28 van de Ar-
beidsongevallenwet uit te breiden of te beperken, aan te vullen of te wijzigen, de
voorwaarden bepaald waaronder het slachtoffer van een arbeidsongeval recht
270 heeft op de vergoeding, door de arbeidsongevallenverzekeraar, van de aanpas-
singen aan zijn woning die ingevolge het arbeidsongeval nodig zijn. Meer be-
paald heeft het slachtoffer recht op de vergoeding van aanpassingen aan zijn
woning wanneer het gaat om een traplift of een monolift.

275 Andere aanpassingen aan de woning die als gevolg van het arbeidsongeval no-
dig zijn, zoals een automatische garagepoortopener, maken dan ook geen deel
uit van de prothesen waarop het slachtoffer overeenkomstig artikel 28 van de Ar-
beidsongevallenwet *onder de door de Koning bepaalde voorwaarden* recht heeft,
ook al zou men die aanpassingen op zichzelf kunnen beschouwen als kunst- en
hulpmiddelen die het gebruik of de functies van aangetaste of verzwakte li-
280 chaamsdelen bevorderen.

Dat luidens artikel 35, eerste lid, 1°, 2° en 3°, van het Uitvoeringsbesluit Arbeids-
ongevallenwet naast de eigenlijke prothese of het eigenlijke orthopedische toe-
stel ook de functionele bijhorigheden en het reservetoestel als prothese worden
285 aangezien, doet daaraan geen afbreuk.

Ook de omstandigheid dat artikel 35, eerste lid, 4°, van het Uitvoeringsbesluit Ar-
beidsongevallenwet niet uitdrukkelijk bepaalt dat van de aanpassingen aan de
woning van de getroffene “enkel” de traplift en de monolift worden aangezien als
290 prothese of orthopedisch toestel, belet niet dat die opsomming limitatief is. De
Arbeidsongevallenwet voorziet immers in een vergoedingstelsel met een forfait-

tair karakter, zodat de getroffene geen recht heeft op de vergoeding van zijn volledige schade, ook niet voor wat betreft de prothesen die als gevolg van het ongeval nodig zijn en waaromtrent artikel 28 van de Arbeidsongevallenwet uitdrukkelijk bepaalt dat hij daarop slechts recht heeft *onder de voorwaarden die door de Koning zijn bepaald*.

De invoeging van artikel 35, eerste lid, 1°, van het Uitvoeringsbesluit Arbeidsongevallenwet had precies als bedoeling het financiële evenwicht te bewaren tussen, enerzijds, de vergoeding waarop het slachtoffer recht heeft, anderzijds, de economische last die zij vertegenwoordigt voor zijn werkgever, wat ook blijkt uit het feit dat het beheerscomité van het Fonds voor Arbeidsongevallen m.b.t. die aanvulling van het Uitvoeringsbesluit een gunstig advies verleende.

3. Het arbeidshof overweegt dat:

- artikel 28 van de Arbeidsongevallenwet bepaalt dat de getroffene van een arbeidsongeval recht heeft op de geneeskundige, heelkundige, farmaceutische en verplegingszorgen en, onder de voorwaarden bepaald door de Koning, op de prothesen en orthopedische toestellen die ingevolge het ongeval nodig zijn,
- door de wetgever niet nader wordt gedefinieerd wat moet worden begrepen onder de term “prothesen”, zodat de rechtspraak aan dat begrip een verdere invulling heeft moeten geven,
- het begrip “prothese” in een arrest van uw Hof van 15 oktober 1995 (lees: 15 oktober 1990) wordt gedefinieerd als alle *“kunst- en hulpmiddelen die een valide persoon niet behoeft en die als gevolg van het arbeidsongeval nodig zijn om aangetaste of verzwakte lichaamsdelen te steunen of te vervangen, dan wel het gebruik of de functies ervan te bevorderen”*,
- die definitie het begrip dan ook niet beperkt tot middelen die lichaamsdelen vervangen of steunen, maar ook middelen in aanmerking komen die het gebruik of de functies van die lichaamsdelen bevorderen, zodat ook een automatische garagepoortopener als een prothese kan worden beschouwd, voor zover natuurlijk deze als gevolg van het arbeidsongeval nodig is,
- krachtens artikel 35 van het koninklijk besluit van 21 december 1971 houdende uitvoering van sommige bepalingen van de Arbeidsongevallenwet 10 april 1971, zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 5 juni 2007 houdende diverse bepalingen inzake arbeidsongevallen, als prothese en orthopedische toestellen worden aangezien: 1°de eigenlijke prothese of het eigenlijke orthopedische toestel;
- 2°alle functionele bijhorigheden;

- 330 3°het reservetoestel, naar gelang van de aard van de letsels;
4°de volgende aanpassingen van de woning:
- de traplift;
 - de monolift,
- 335 - prothesen en orthopedische toestellen ook voor de toepassing van voormelde bepalingen dezelfde betekenis hebben als hierboven weergegeven, zodat ook een automatische garagepoortopener als een prothese zou kunnen worden beschouwd om de zelfredzaamheid van Dorine Dezitter te bevorderen nodig als gevolg van het ongeval,
- 340 - in tegenstelling met de redenering van de eiseres, dan ook enkel wordt verwezen naar een arrest van uw Hof van 22 juni 2009 in de mate dat aanvaard wordt dat een aanpassing aan de woning in bepaalde omstandigheden een prothese kan zijn,
- 345 - niet onbelangrijk is dat die rechtspraak onrechtstreeks door de wetgever werd bevestigd bij de bespreking van een aanpassing aan artikel 29bis van de WAM bij wet van 19 januari 2001,
- 350 - de discussie in huidige zaak de vraag betreft of artikel 35, eerste lid, 4°, van het koninklijk besluit van 21 december 1971 houdende uitvoering van sommige bepalingen van de Arbeidsongevallenwet 10 april 197 limitatief dient te worden opgevat in die zin dat wat betreft de aanpassingen aan de woning van een slachtoffer van een arbeidsongeval, enkel een traplift en een monolift in aanmerking komen voor vergoeding door de arbeidsongevallenverzekeraar,
- 355 - het arbeidshof de redenering van de eiseres en de eerste rechters volgens dewelke de opgegeven lijst als limitatief moet worden beschouwd, niet volgt, aangezien in artikel 35, eerste lid, 4°, van het bewuste koninklijk besluit louter wordt gesteld dat de traplift en de monolift te beschouwen zijn als een prothese of orthopedisch toestel en daarentegen niet wordt vermeld dat 'enkel' de traplift en de monolift onder de noemer aanpassingen van de woning dienen te worden aangezien als een prothese of orthopedisch toestel,
- 360 - het mandaat aan de Koning verleend door artikel 28 van de Arbeidsongevallenwet niet toelaat te besluiten dat het de Koning toegelaten werd een limitatieve lijst op te stellen van de aanpassingen aan de woning,
- ten overvloede, bij koninklijk besluit inderdaad voorwaarden kunnen worden gekoppeld aan een recht, maar de Koning zijn bevoegdheid overschrijdt zo hij het recht zelf gaat inperken door het opstellen van een limitatieve lijst,
- 365 - in de mate waarin het recht op prothesen ingeperkt wordt, het koninklijk besluit wettelijke basis mist en niet kan worden toegepast,

- een beslissing van het beheerscomité van het Fonds voor Arbeidsongevallen en de stelling van bepaalde rechtsgeleerden dat rekening dient te worden gehouden met het forfaitair karakter van de arbeidsongevallenwetgeving en het
370 financiële evenwicht van het stelsel en die daaruit besluiten dat artikel 35, eerste lid, 4°, van het koninklijk besluit van 21 december 1971 als limitatief dient te worden beschouwd, van het hierboven gestelde niets af doen,
- de vraag wie de noodzakelijke kosten zal betalen - slachtoffer of arbeidsongevallenverzekeraar, dan wel het Agentschap voor Personen met een Handicap
375 (dat enkel residuair kan optreden) - via parlementaire weg dient te worden beantwoord en de wet en de daarin opgenomen rechten niet bij koninklijk besluit kunnen worden gewijzigd.

Door op die overwegingen te beslissen dat de automatische garagepoortopener die Dorine Dezitter als gevolg van het arbeidsongeval nodig heeft, een prothese is waarop zij recht heeft en die de eiseres ten laste moet nemen, verantwoordt het arbeidshof zijn beslissing niet naar recht: het schendt de artikelen 105, 108 en 159 van de Grondwet en artikel 28 van de Arbeidsongevallenwet door het
380 recht van de Koning te miskennen op grond van de laatstgenoemde bepaling de voorwaarden vast te stellen waaronder het slachtoffer van een arbeidsongeval aanspraak kan maken op de prothesen en de orthopedische toestellen die als gevolg van het ongeval nodig zijn en artikel 35, eerste lid, 4°, van het Uitvoeringsbesluit Arbeidsongevallenwet, door te beslissen dat Dorine Dezitter ten laste van de eiseres recht heeft op de automatische garagepoortopener die het als
385 een prothese aanmerkt, hoewel die, als aanpassing van de woning, niet voldoet aan de door de laatstgenoemde bepaling gestelde voorwaarde en meer bepaald niet bestaat in een traplift of een monolift.

Conclusie

395 Het arbeidshof verklaart het hoger beroep en de vordering van de verweerder niet wettig gegrond en veroordeelt de eiseres niet wettig tot betaling aan de verweerder van de som van 795,20 euro, meer de wettelijke interest vanaf 29 november 2011 (schending van de artikelen 105, 108 en 159 van de Grondwet, artikel 28 van de
400 Arbeidsongevallenwet, artikel 35, in het bijzonder eerste lid, 4°, van het Uitvoeringsbesluit Arbeidsongevallenwet evenals artikel 14, vierde lid, van het Decreet van het Vlaams Parlement van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, dat de verweerder in de rechten en rechtsvorderingen plaatst

405 die een persoon met een handicap kan laten gelden tegen de derden die op een andere wettelijke grond dan de verweerder schadeloosstelling verschuldigd zijn en dat tot beloop van het bedrag van de tegemoetkoming die verweerder aan de voornoemde persoon uitkeert.

410

TOELICHTING

1. Krachtens artikel 28 van de Arbeidsongevallenwet heeft de getroffene recht op de geneeskundige, heelkundige, farmaceutische en verplegingszorgen en, onder de voorwaarden bepaald door de Koning, op de prothesen en orthopedische toestellen die ingevolge het ongeval nodig zijn.

Overeenkomstig artikel 35, eerste lid, van het koninklijk besluit houdende uitvoering van sommige bepalingen van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, vóór de wijziging ervan in 2007, werden als prothese of orthopedisch apparaat voorzien:

- 1° de eigenlijke prothese of het eigenlijke orthopedische toestel;
- 2° alle functionele bijhorigheden;
- 3° het reservetoestel, naar gelang van de letsels.

425

In een arrest van 15 oktober 1990 besliste uw Hof dat prothesen en orthopedische toestellen de betekenis hebben van "kunst- en hulpmiddelen" die een valide persoon niet behoeft en die als gevolg van het ongeval nodig zijn om aangetaste of verzwakte lichaamsdelen te steunen of te vervangen, dan wel het gebruik of de functies ervan te bevorderen. Volgens uw Hof verantwoordde de feitenrechter onder meer zijn beslissing dat de aanpassingen aan de auto van de getroffene een prothese waren naar recht, door vast te stellen dat zij in beperkte mate zijn verplaatsingsmogelijkheden herstelden (Cass. 15 oktober 1990, *Arr. Cass.* 1990-91, 180; zie ook Cass. 23 januari 1995, *Ar. Cass.* 1995, 59).

435

Na een aanvankelijke aarzeling, ingegeven door het ontbreken van een wettelijke definitie en van precieze voorwaarden in het uitvoeringsbesluit, beschouwden veel feitenrechters de - als gevolg van het arbeidsongeval noodzakelijke - aanpassings- en verbouwingswerken aan de woning van de getroffene eveneens als een prothese (M. BOLLAND, "Les aménagements immobiliers sont-ils des prothèses au sens de la législation «accidents du travail», *J.T.T.* 1997, 944). De door uw Hof

440

gegeven brede definitie van de notie “prothese” liet een interpretatie in die zin zeker toe.

445 In een arrest van 22 juni 2009 oordeelde uw Hof trouwens uitdrukkelijk, na de
voornoemde definitie in herinnering te hebben gebracht, dat de bouw van een
aangepaste badkamer in bepaalde omstandigheden een hulpmiddel kan zijn dat
nodig is om het gebruik of de functies van de aangepaste of verzwakte lichaams-
450 2009, *Arr.Cass.* 2009, afl. 6-7-8, 1785, concl. R. MORTIER). In het cassatiemid-
del dat tot dat arrest aanleiding gaf, was, naast schending van artikel 28 van de
Arbeidsongevallenwet, schending aangevoerd van artikel 35 van het Uitvoerings-
besluit Arbeidsongevallenwet, maar in de versie die van toepassing was vóór de
wijziging ervan bij koninklijk besluit van 5 juni 2007.

455

2. Door artikel 3 van het koninklijk besluit van 5 juni 2007 houdende diverse be-
palingen inzake arbeidsongevallen (*B.S.* 22 juni 2007) werd aan artikel 35, eerste
lid, van het Uitvoeringsbesluit Arbeidsongevallenwet, echter een vierde nummer
toegevoegd, na gunstig advies van het beheerscomité van het Fonds voor Ar-
460 beidsongevallen.

Luidens artikel 35, eerste lid, 4°, van het Uitvoeringsbesluit Arbeidsongevallen-
wet worden als prothese of orthopedisch apparaat aangezien, de volgende aanpas-
singen aan de woning:

465

- de traplift
- de monolift.

470

2.1. De tussenkomst van de arbeidsongevallenverzekeraar m.b.t. aanpassingswer-
ken aan de woning van de getroffenene is sinds de inwerkingtreding van die bepa-
475 ling dan ook beperkt tot de kosten van een trap- of monolift. Als het nieuwe 4°
van het eerste lid van artikel 35 van het Uitvoeringsbesluit slechts een exempla-
tieve waarde zou hebben, zou het zinloos en overbodig zijn: een (trap- of mo-
no)lift is uiteraard een prothese voor het slachtoffer van een arbeidsongeval van
wie de ledematen als gevolg van het arbeidsongeval het bestijgen van de trap niet
meer mogelijk maken.

Bovendien moet worden gewezen op het forfaitair karakter van het vergoeding-
systeem van de Arbeidsongevallenwet en de rol die is toebedeeld aan het Vlaams

480 Agentschap voor Personen met een Handicap (L. VAN GOSSUM, “Over de tus-
senkomst van de wetsverzekeraar in de onroerende aanpassingen van de woning
van het slachtoffer”, noot onder Arbh. Antwerpen 20 oktober 2008, reeds aange-
haald, *De Verz.* 2009, n° 366, 35, zie ook A. VANDERMEEREN, “Bevestiging
van het limitatieve karakter van het begrip prothese, *T. Verz.* 2012 , afl. 1, 88-89).

485 2.2. Dat artikel 35, eerste lid, 4°, van het Uitvoeringsbesluit Arbeidsongevallen-
wet in een limitatieve interpretatie onwettig zou zijn, is onjuist.

490 Overeenkomstig artikel 108 van de Grondwet maakt de Koning de verordeningen
en neemt hij de besluiten die voor de uitvoering van de wetten nodig zijn, zonder
ooit de wetten zelf te mogen schorsen of vrijstelling van hun uitvoering te mogen
verlenen.

495 Een besluit van de uitvoerende macht kan dus zelfs zonder uitdrukkelijke op-
dracht een wet uitvoeren op grond van die bepaling. De uitvoeringsbevoegdheid
wordt in de rechtspraak ruim geïnterpreteerd: de uitvoerende macht mag uit het
beginsel van de wet, haar algemene strekking, geest en doelstellingen de nodige
gevolgen afleiden (Cass. 18 november 1924, *Pas.* 1925, I, 25; R.v.St. 8 maart
1971, nr. 14.582). Het is overigens een veelgebruikte techniek in de wetgeving
500 slechts een basistekst op te stellen en de Koning te belasten met de uitvoering er-
van en meer bepaald definities en/of opsommingen te geven en toepassingsmoda-
liteiten te bepalen (J. VERMEIR, “Ceci n’est pas une prothèse”, *Soc. Kron.* 2011,
05, 255).

505 **OM DEZE REDENEN**

Concludeert de eiseres dat het uw Hof behage

- de bestreden beslissing te vernietigen,
- de zaak en de partijen te verwijzen naar een ander arbeidshof,
- 510 - uitspraak te doen over de kosten als naar recht.

Gent, 23 oktober 2017

Voor de eiseres,

515

Willy van Eeckhoutte,
advocaat bij het Hof van Cassatie.

520

Geen pro-fiscoverklaring bijgevoegd, gelet op artikel 269¹, laatste lid, van het
Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten.

525

NIET VERBETERDE KOPIE